

ALMA MATER EUROPAEA
ECM
THE UNIVERSITY FOR LEADERSHIP

VISOKOŠOLSKI STROKOVNI ŠTUDIJSKI PROGRAM SOCIALNA GERONTOLOGIJA

ZBORNIK

November 2014, Maribor

Kazalo vsebine:

OPIS ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	2
TEMELJNI CILJI PROGRAMA	3
KOMPETENCE, KI SE PRIDOBIMO S PROGRAMOM	10
PREDMETNIK S KREDITNIM OVREDNOTENJEM ŠTUDIJSKIH OBVEZNOSTI.....	12
POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA	15
MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM	16
OCENJEVANJE IN PREVERJANJE ZNANJA.....	17
POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU.....	18
PODATKI O MOŽNOSTIH ZAPOSLOVANJA DIPLOMANTOV	21
KONTAKTNI PODATKI	21

OPIS ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Strokovni naslov:

- diplomirani socialni gerontolog
- diplomirana socialna gerontologinja

Program Socialna gerontologija je akreditiran za potrebe izobraževanja in usposabljanja visoko strokovnega kadra na področju gerontoloških in storitvenih dejavnosti. Pri razvoju strokovnih delavcev bomo posebno pozornost posvetili razvoju njihovih kompetenc, storitev potrebnih za obvladovanje in razvoj dobrih, kvalitetnih rešitev na področju socialno gerontoloških študij.

Poudariti velja, da je študijski program visoko strokovnega izobraževanja zasnovan tako, da bo študentom na Alma mater Europaea, Evropski center, Maribor omogočil razvoj ne zgolj ožje strokovnih, temveč tudi širše zasnovanih relevantnih socialno zdravstvenih, komunikacijskih, organizacijskih in socialnih kompetenc. Študijski program je zasnovan tako, da je poudarjena njegova uporabna narava in interdisciplinarni pristop k obravnavanju teoretičnih in praktičnih problemov s področja staranja in skrbi za stare.

Pristop je naravnan tako, da študentje spoznajo in pri praktičnem delu izkusijo veščine in spretnosti uveljavljenih strokovnjakov na področju skrbi za stare ter izkušnje odličnih praks implementirajo v znanja pridobljena iz najnovejših strokovnih in znanstvenih literatur.

Celovit nabor kompetenc diplomantov bo temeljil na osebni kompetentnosti, verodostojnosti in odličnosti visokošolskih učiteljev, raziskovalcev in sodelavcev iz družbenega življenja. Zato bo pedagoški proces naravnan uravnoteženo in bo zagotavljal celovit nabor za kreativno delo v storitveni dejavnosti potrebnih kompetenc diplomanta. Govorimo torej o inovativnem pristopu k študiju, kjer bodo dogajanja osredotočena na angažiranega proaktivnega študenta, ki bo deloval v trikotniku visokošolski učitelj – svetovalac – izvajalec najboljše prakse. Tako bomo lahko študentu vzporedno in zaporedno, tako z vidika študenta, kot z vidika visokošolskega učitelja, pomagali, da se iz vprašanja »kaj je v problemski situaciji nujno storiti«, najde odgovor na vprašanje zakaj in kako snovati ustrezne rešitve. Gre za interdisciplinarna znanja, ki bodo študentu omogočila (na podlagi gerontoloških, psihosocialnih, metodoloških in organizacijsko-vodstvenih znanj) kompetentno prepoznavati stanja in problematike starostnikov ter z ustreznimi metodološkimi pristopi reševanja le te. Tak pristop bo zagotovil kompetentnega diplomanta.

Študente bomo v procesu študija vključevali v delo na projektih in raziskavah ter jim ponudili sodelovanje pri konkretnih akcijah nacionalnega značaja. Tako bodo znanja preverili v praksi.

Študentje bodo pri tako naravnem delu spoznavali interdisciplinarno sovplivajoče področje subdisciplin – gerontoloških, organizacijskih kot poslovnih, socio-antropoloških, ekoloških, metodoloških, vodstvenih in e-znanj, do temeljnih procesnih, v starega človeka usmerjenih vsebin – od pristopov, procesov, modelov do komunikacijskih znanj.

Študijski programi so izrazito interdisciplinarno naravnani.

TEMELJNI CILJI PROGRAMA

Naravna težnja živega bitja je reakcija na potrebo. Taka potreba se kaže na področju starih, kjer smo priča evolucijskim spremembam in ko postaja izobraževanje za delo z najbolj množično manjšino – starimi – nujno. Ker gre za prvo institucijo te vrste v Sloveniji, jo želimo pozicionirati na osnovah znanj, usmerjenih v kvaliteto znanja in poklicnih veščin.

Cilj prijavitelja novega programa je študenta voditi skozi proces teoretskih znanj, ki jih subcesivno preverja v praksi in ga pripeljati do sposobnosti analize in sinteze praktičnih izkušenj v preoblikovanje znanj na višji ravni. Gre za željo zagotoviti kakovost dela s starimi kot vrednoto, katere sinonim je nenehno izboljševanje, prenavljanje, poskus oblikovanja storitve na nov način, kvalitetnejše, kompleksnejše, lepše, boljše.

Pristop k socialno gerontološkim študijam je naravnan tako, da se vzpostavlja kot posebno pomembno kvaliteta dela in specifična dela. V Sloveniji predstavlja novost, po svoji vsebini pa je globalno konkurenčen, saj temelji na filozofiji kvalitete življenja starih ljudi.

Način vodenja, ki temelji na spoštovanju in upoštevanju potreb starostnika kot na osnovni vrednoti, bi lahko poimenovali ustvarjalno vodenje v socialni gerontologiji. Podobno poimenovanje bi lahko našli na področju kakovosti, kjer Crosby definira kakovost (Crosby, 1996) kot zbir konceptov, ki jih vodstvo uporablja za vzpostavitev takšne organizacijske kulture, v kateri spremembe izvedejo na način, ki je sprejemljiv in kjer vladajo odlični odnosi med vsemi subjekti delovnega procesa. Kreativnost kot univerzalno, generično potrebo človeka pa bi lahko tej utemeljitvi nadgradili, saj ustvarjalnost in kreativnost v storitvi pomenita novo kvaliteto in novo nadgradnjo. Vendar tudi ta zahteva od vodstva ustrezne delovne pogoje, organizacijsko kulturo, medsebojne odnose, ki delavcu omogočijo varen prostor za tveganje novega, drugačnega izvedbenega procesa.

Vodstvo pri tem mora ustrezno oblikovati organizacijski sistem, da bo taka praksa pomenila enega izmed temeljnih gradnikov nove podobe dela s in za stare. Osredotočena bo na visoko kakovost na eni in uporabnike storitve na drugi strani. Gre za vizijo institucije, ki zagotavlja upravljanje s procesi in vključevanje zaposlenih v odločitvene in ustvarjalne procese, ki zagotavljajo visoko stopnjo družbeno odgovornega partnerstva in inovativnosti.

Cilj dodiplomskega programa Socialna gerontologija je zagotoviti študentom internacionalizacijo temeljnih gradnikov sodobne paradigme kreativne storitve, njene kakovosti pri skrbi za stare ter zagotovitev posredovanja tistih znanj in spretnosti, ki jim bodo zagotavljali širok naboj kompetenc, potrebnih za obvladovanje procesov pri skrbi za stare.

Po zaključku prve stopnje bodo študentje usposobljeni za samostojno delo v posamezni organizacijski enoti, posebej bodo v procesu študija pridobili vpogled v mojstrstvo v posameznem strokovnem področju (modulu) in bodo sposobni v ta dela vstopati na nov visokostrokoven način. Pri tem bodo usposobljeni za nenehno izboljševanje sistemov, za višanje kakovosti, za animiranje organizacijskih poti storitve do kreativne rešitve in kakovosti storitve.

Odločilno pomemben poudarek bo dan spoznavanju sodobnih pristopov, modelov in orodij, ki jih najboljše institucije pri delu s starimi uporabljajo v vsakodnevni praksi.

Program prve stopnje Socialna gerontologija je zasnovan izrazito interdisciplinarno, saj bodo študentje pridobili znanje s področja socialno gerontoloških, socialnih in organizacijskih ved, poslovnih in družboslovnih ved, kreativnosti in komunikologije, s področja storitev in trajnostnega razvoja, s področja dela z ljudmi, računalništva in informatike ter sistemov in tehnologij oblikovanja storitev s področja znanj o družbenem, kulturnem in naravnem okolju ter s področja znanj kakovosti storitev.

Program zagotavlja spoznavanje kompleksnega področja socialne gerontologije in hkrati omogoča posamezniku, da se specializira na enem izmed področij skrbi za stare (tipi institucij in drugih ciljnih skupin in subjektov s področja dela in skrbi za stare).

Program bo vseboval naslednje vsebinske sklope:

- **Osnovni strokovni modul** – kjer bo študent spoznal temeljne gradniki epistemoloških in paradigmatičnih osnov storitev v socialni gerontologiji, spoznal bo tudi kompleksnost pojava in procesne vidike staranja. Znanje bo razširil tudi na področje socialne psihiatrije, demografije, supervizije in antropologije ter se seznanil z osnovnimi pristopi dela s staro populacijo.

- **Vodstveni modul**, kjer spoznava teorije organizacije in managementa ter njihovih entitet – teamskega dela, vodenju in odločanju, organizacijske kulture, projektnega dela, HRM-ju ter strategijam kakovosti in odličnosti v storitvah. Posebna pozornost tega modula je namenjena medgeneracijski komunikaciji v teamskem sporazumevanju.

- **Poslovni modul** - posebno pozornost nameni socialnemu marketingu ter neprofitnim organizacijam in fundraisingu, okoljski ekonomiji, makro in mikro ekonomiji kadrov, ekonomiki varne starosti ter ekonomiki zdravja.

- **Zdravstveno – rehabilitacijski modul** – znanja o zdravju, bolezni, staranju, prehrani in diabetiki ter fizioterapiji, delovni terapiji in animal terapiji ter rehabilitaciji po nesreči in bolezni v procesu staranja.

- **Zaposlitveno – animacijski modul** - gre predvsem za management prostega časa, za rekreacijsko in športno organiziranost prostega časa.

- **Modul filozofije in etike** – ponuja znanj filozofije in etike, ki jih nadgrajujejo znanja o verstvih in spoštovanju drugačnosti ter čustveni inteligenci starih.

- **Modul paliativne oskrbe** – sposobnost svetovanja v paliativnih procesih in sposobnost analize paliativnih procesov.

- **Metodološki modul** – zagotovi znanja iz kvalitativnih in kvantitativnih metod s statistiko ter znanja iz informacijskih tehnologij.

- **Tuji jezik** – namenjen je komuniciranju v najmanj dveh tujih jezikih.

- **Modul metod dela** – gre za laboratorijske vaje iz raziskovanja in svetovanja v konkretnih situacijah pod vodstvom učitelja.

- **Modul izbirnih predmetov**, kjer študent v 3. letniku izbira med pisanjem znanstvenih besedil, izrabo človeškega kapitala v zrelih letih in tujima jezikoma.

- **Projekt** – v zadnjem letniku študent izdelava samostojni raziskovalni projekt, kjer dokazuje ustrezno kompetentnost na področju raziskovanja in svetovanja s starimi.

Visokošolski študijski program (1. stopnje) bo strukturiran tako, da bo temeljil na štirih stebrih predmetov:

1. Obvezni teoretski in metodološki predmeti, ki pomenijo nadgradnjo teoretskih in metodoloških znanj pridobljenih na srednjih in višjih šolah (ko gre za prehode), ki so temelj, na katerem lahko razvijamo nove pristope pri delu in analizo dela s starimi in življenja starih. Gre za nove koncepte prepoznavanja in poistovetenja konceptov kulture in za obvladovanje storitev, vpetih v kompleksno okolje in v dinamičnem ravnovesju s psihosocialno klimo okolja. Ta se odvija v zgoraj naštetih moduli.
2. Obvezni modulski predmeti študenta pripravijo na predmetno specifična področja socialne gerontologije: komunikacije, vodenja in organizacije, kakovosti storitev, timskega dela, projektnega dela, organizacijske kulture in organizacije na vseh ravneh. Obvezni moduli študenta seznanijo tudi s fizioterapevtskim, rehabilitacijskim modulom, ter filozofijo, metodologijo in statistiko, paliativo ter tujim jezikom.
3. Izbirni predmeti, ki jih študent izbere, bodisi med notranje izbirnimi predmeti, ki so izvajani v okviru programa Socialna gerontologija, bodisi med zunanje izbirnimi predmeti, ki se izvajajo v okviru programov Alma Mater Europaea, Evropski enter Maribor. Ti predmeti pomenijo izostritev študentovega profesionalnega profila.
4. Praktični modul, ki študentu ponudi spoznavanje dogajanja na področju storitve skozi posamezne predmetne vsebine na kompleksen način. Četudi bi v tem modulu moral vsak študent spoznati vse pojavne oblike dela s starimi, je vendar program načrtal zgodnjo profesionalno usmeritev študenta v zeleno specializacijo. Praksa, kot udejanjanje in refleksija predmetnih vsebin bo identificirala študentove potenciale in bo nadgrajena s svetovanjem študentu, za katero področje kaže največ kompetentnosti.

Cilji posameznih modulov

MODUL 1: Osnovni strokovni modul

V tem modulu bo študent spoznal temeljne gradnike epistemoloških in paradigmatičnih osnov storitev v socialni gerontologiji, spoznal bo tudi

kompleksnost pojava in procesne vidike staranja. Znanje bo razširil tudi na področje socialne psihiatrije, demografije in antropologije ter se seznanil z osnovnimi pristopi dela s staro populacijo.

Cilj osnovnega strokovnega modula je ustrezno umestiti problematiko, ki jo z osrednjim pojmom pojmuje socialna gerontologija in razviti kompetence za prepoznavanje te problematike. Posamezni predmeti bodo prispevali k opolnomočenosti strokovnega delavca na področju prepoznavne problematike dela s starimi in dela na mejnih področjih.

MODUL 2: Vodstveni modul

Vodstveni modul močno vpliva na uspešnost obvladovanja organizacijskih sprememb in s tem na sposobnost prepoznavanja narave problemov sprememb ter identificiranja možnih inovativnih oblik iskanja rešitev. V središče je postavljena osebna integriteta socialno gerontološkega delavca, njegov človeški kapital kot pogoj, sistem notranjih komunikacij in motiviranja za kreativnost kot sredstvo ustvarjalnost, inovativnost pa kot cilj.

Cilj vodstvenega modula je torej prepoznati in razviti tiste kompetence, ki socializirajo in organizacijsko podprejo socialno gerontološkega delavca.

Modul bo prispeval k preoblikovanju paradigme kakovosti pri delu s starimi in storitvah tako na osebni ravni kot tudi v usmerjenosti k doseganju večje organizacijske odličnosti.

MODUL 3: Poslovni modul

V tem modulu posebno pozornost posvetimo socialnemu marketingu ter makro in mikro ekonomiji kadrov ter ekonomiki zdravja.

Ker so neprofitne organizacije in prostovoljstvo vpete v ta modul, obravnavamo na ekonomski ravni tudi to problematiko, opolnomočimo študenta na področju ekonomike zdravja in medicinske pomoči starim, na drugi strani pa spremljamo ekonomske vidike starosti že od srednjih let naprej. Modul dopolnjujejo znanja s področja računovodstva in financ ter pravnih vidikov, zaključijo pa vsebine za izdelavo poslovnega načrta.

Cilj modula je torej prepoznati in razviti tiste kompetence, ki bodočega delavca na področju socialne gerontologije opolnomočijo, da prepozna in ustrezno razbere tudi ekonomske aspekte posameznih procesov.

MODUL 4: Zdravstveno – rehabilitacijski modul

Modul študentu predstavi in posreduje osnovna znanja o zdravju, boleznih, staranju, prehrani in diabetiki ter fizioterapiji, terapiji in rehabilitaciji po nesreči, boleznih v procesu staranja.

Ker je v modulu posebno izpostavljeno zdravje, bolezni in rehabilitacija, študent pridobi osnovne kompetence na tem področju pri delu s starimi.

Cilj modula je prepoznavanje kazalcev bolezenskih, terapevtskih in starostnih kazalcev ter sposobnost obvladovanja reakcij na te procese. Ker je v modulu tudi predmet zdrava prehrana in diabetika modul usposobi diplomanta tudi o preventivnem delovanju na področju zdravja in za svetovanje za kvalitetnejše in bolj zdravo življenje v starosti.

MODUL 5: Zaposlitveno – animacijski modul

Za starostnike posebno zanimiv je zdravstveno – rehabilitacijski modul, kjer gre predvsem za motivacijo za interesne dejavnosti ter za organizacijo prostega časa. Ta modul prinaša tudi znanja za motivacijo starih ljudi, za izbiro njim ustrezne zaposlitve v prostem času in tudi za pravilne pristope pri rehabilitaciji po bolezni, nesreči in v procesu staranja.

Cilj tega modula je prepoznati in razviti tiste kompetence, ki vplivajo na socializacijo in kvalitetnejše življenje starostnika.

MODUL 6: Filozofija in verstva

Modul prinaša osnove filozofije in etike, ki jo nadgrajujejo znanja o osnovah verstev in spoštovanja drugačnosti.

V multikulturnem svetu so stari ljudje z različnimi preteklostmi in z različnimi prepričanji. Prav je, da diplomant tega programa razume in prepozna specifično posameznih izrazov vernosti ter razumevanje in pojavnih oblik nestrpnosti, ki jih pogosto povzročajo razlikovanja v verah. Zato so tudi znanja iz etike pomembna za reševanje konfliktov in razumevanja problematike, ki nastajajo ob trčenju različnih verovanj in prepričanj.

Cilj modula je razumevanje in kompetentno reagiranje ob različnih pojavih različnosti – filozofskih in tudi verskih.

MODUL 7: Paliativna oskrba

Modul paliativna oskrba pojasnjuje in pripravlja diplomanta za ustrezno reagiranje ob pojavu smrti in ob pripravi nanjo. Hkrati ga opolnomoči, da se

kompetentno in svetovalno odzove na duhovne, čustvene in druge oblike potreb oskrbovancev in njihovih svojcev.

Cilj je ponuditi diplomantu znanja, da bo kompetentno reagiral v procesih sprejemanja umiranja oskrbovalcev in svetovanje ob tem.

Izbirnost v modulu namenjamo študentovi izbir glede na njegove interese in profesionalne želje. Ti predmeti bodo študenta orientirali in ga opolnomočili za samostojno profesionalno pot. Študentu modul predstavi različne pristope, standarde in pričakovanja starih.

Modul 8: Metodološki modul

Metodološki modul zajame predmete statistike in metodologije ter informatike. Teži k cilju, da študent dobi osnove statističnih in metodoloških znanj za raziskovanje in odločanje. Zagotovi tudi obvladovanje e-komunikacij in sposobnost analize podatkov na spletu ter prenos ter poznavanje novih paradigem in filozofij na področju storitev.

Cilj modula je opolnomočiti diplomanta za prepoznavanje mehanizmov e-komuniciranja in za poznavanje statističnih in metodoloških procesov.

Modul 9: Tuji jezik

Cilj je opolnomočiti diplomanta za komuniciranje v tujem jeziku, tako na področju poslovnega komuniciranja kot tudi jezika stroke.

MODUL 10: Praktični modul

V praktičnem modulu sledi ideji, da je delo s starimi največja svetovna družbena dejavnost in da predstavlja izraz civilizacijskega dosežka sodobnega časa. Temelji na izhodiščnih potrebah in vrednotah sodobnega človeka, ki so globalno predvidljive, lokalno pa skrajno nepredvidljive. To dejstvo zahteva proaktivno delovanje vsakega in vseh v sleherni organizaciji.

Trendi staranja prebivalstva zahtevajo odličnost v storitvah in vse več usposobljenih strokovnjakov zanje. Zato je modul namenjen vpogledu v konkretno delo na področju skrbi za stare in skozi intenzivno vodene vaje od študenta zahteva ustrezno refleksijo in samostojno kritično, konstruktivno evalviranje videnega, ker se to dogaja pod vodstvom učiteljev predmetnih vsebin študent pridobi znanja in veščine potrebne za delovanje na polju skrbi za stare.

Cilj je opolnomočiti diplomanta za kompetentni pristop k posameznim oblikam pomoči staremu človeku.

V zadnjem delu (tretji letnik) študent izdela samostojni projekt na področju socialne gerontologije in s tem izkaže pridobljena teoretska znanja, praktične izkušnje in sposobnost nadgradnje le-teh.

KOMPETENCE, KI SE PRIDOBIMO S PROGRAMOM

Študenti bodo v okviru visokošolskega strokovnega (1. stopnja) študijskega programa Socialna gerontologija pridobili naslednje splošne kompetence:

- Sposobnost prepoznavanja vloge in položaja starostnika v procesu medsebojne interakcije;
- Sposobnost prepoznati potrebe starostnika in korektno oblikovati svoj odziv nanje. Za kvaliteto v storitvi so zato potrebna širše postavljena antropološka znanja;
- Sposobnost prepoznati odnosne ravni, načine obnašanja in zakonitosti komunikacije na različnih ravneh in različnih procesih;
- Sposobnost spoznati strukturiranje, funkcioniranje in procesiranje storitev in specifično storitvene dejavnosti;
- Sposobnost identificiranja možnih načinov reševanja konfliktov;
- Usposobljenost za timsko in projektno delo;
- Sposobnost prepoznavanja pomena različnih kulturnih identitet;
- Poznavanje uporabe osnovnih statističnih in metodoloških orodij za delo v storitvah;
- Poznavanje osnov računovodskih in finančnih procesov;
- Poznavanje trajnostnega razvoja okolja z ekološkimi in s prostorskimi učinki; Poznavanje osnov temeljnih mikro in makro ekonomskih teorij, potrebnih za načrtovanje varne starosti.

Študenti bodo v okviru visokošolskega strokovnega študijskega programa Socialna gerontologija pridobili naslednje predmetno-specifične kompetence:

- Sposobnost prepoznavanja vloge in položaja starostnika v procesu medsebojne interakcije;
- Sposobnost prepoznati potrebe starostnika in korektno oblikovati svoj odziv nanje. Za kvaliteto v storitvi so zato potrebna širše postavljena antropološka znanja;
- Sposobnost kompetentnega odziva, ki zahteva organizacijo fizioterapevtskih in drugih delovnih ter zaposlitvenih terapij;
- Sposobnost oblikovanja zdrave prehrane z upoštevanjem diatetskih načel;

- Sposobnost zaposlitvene animacije starih in motiviranja za vključitev v prostočasne zaposlitvene in druge programe;
- Sposobnost prepoznave potrebe po socialno delavskih pristopih k posameznim segmentom znotraj populacije (nepokretni, invalidni, mlajši in starejši upokojenci);
- Sposobnost prepoznave in sooblikovanja aktivnosti za stare v skupnosti;
- Sposobnost priprave poslovnega in strateškega načrta za zagotovitev varne starosti;
- Sposobnost etičnega reagiranja ob različnostih v populaciji;
- Sposobnost spoznati strukturiranje, funkcioniranje in procesiranje storitev in specifiko storitvene dejavnosti;
- Poznavanje teorij s področja paliativne oskrbe;
- Poznavanje osnov ekonomskih zakonitosti obvladovanja različnih entitet, ki delajo s starimi in njihovega konkurenčnega okolja;
- Kompetence na področju sposobnosti obvladovanja različnih organizacijskih entitet (dom za stare, VDC, varovana stanovanja, društva, pomoč za stare na domu...);
- Kompetence na področju obvladovanja dinamične organizacije;
- Kompetence za sestavo dinamičnega procesa zaposlitve v prostem času, življenja in skrbi za starega človeka;
- Kompetence obvladovanja e-komunikacij z drugimi, pri čemer pozna obvladovanje problematike e-poslovanja s strankami; sposobnosti pridobivanja in analize podatkov na spletu, prenos in poznavanje novih metod, paradigem in filozofij na področju dela s starimi;
- Kompetence prepoznavanja trendov v globalnem sistemu;
- Imajo znanje za obvladovanje procesov v starosti in bolezenskih stanjih ter ustrezen pristop k oblikovanju storitev za pomoč;
- Usposobljeni so za prepoznavanje novih tehnologij, paradigem in filozofij pri obravnavanju kompleksnosti konceptov dela s starimi in razumevanje ključnih dejavnikov za razvoj storitev na področju skrbi za stare;
- Seznanjajo se z managementom v institucijam, ki delajo za in s starimi;
- Sposobni so oblikovati nove storitve na področju skrbi za stare;
- Usposobljeni so za obvladovanje temeljnih veščin na področju skrbi za stare;
- Zmožni so vzpostavljati družbeno odgovorno delovanje na osnovi etičnih pravil in pričakovanj družbe.

PREDMETNIK S KREDITNIM OVREDNOTENJEM ŠTUDIJSKIH OBVEZNOSTI

Program traja tri leta in je razdeljen v šest semestrov. Ovrednoten je s 180 KT. V okviru izvajanja predmetov potekajo tudi laboratorijske vaje, kjer poleg asistenta in laboranta sodeluje tudi gost, specializiran za področje, ki ga predmet obravnava. S tem zagotovimo obravnavo realnih problemov, kar študentu pomaga pri razumevanju prakse skozi teorijo predmeta.

Program je strukturiran tako, da bo temeljil na več stebrih predmetov:

- 1. Obvezni teoretični in metodološki predmeti, ki pomenijo teoretska in metodološka znanja, pridobljena na dodiplomski stopnji in so temelj za študijsko in raziskovalno delo dodiplomskih študentov.*
- 2. Modulski predmeti, ki usmerijo študenta v obravnavo tematik, ki predstavljajo jedro programa. Ti predmeti pomenijo ožjo nadgradnjo v smislu posameznega sklopa predmetno specifičnih kompetenc in želenega profesionalnega profila študenta.*
- 3. Izbirni predmeti, ki jih študenti izberejo, bodisi med predmeti, ki se izvajajo v okviru programa Socialna gerontologija (notranji izbirni predmeti), bodisi med predmeti, ki se izvajajo v okviru drugih programov Alma Mater Europaea, Evropski center Maribor (zunanje izbirni predmeti). Ti predmeti pomenijo izostritev njegovega profesionalnega profila.*

Visokošolski študijski program je sestavljen iz 40 predmetov, pri čemer je 24 predmetov izbirnih, od tega 19 notranje izbirnih in 5 zunanje izbirnih predmetov.

Prvi letnik predstavlja osnovo dodiplomskega študija. V pretežni meri gre za temeljna znanja, ki bodo predstavljala osnovo dodiplomskega programa. Predmetnik se sestoji iz trinajstih predmetov, od katerih študent na šoli opravi štiri obvezne teoretične in metodološke ter tri modulske predmete. Na voljo ima štiri notranje izbirne (v okviru programa Socialna gerontologija) in dva zunanje izbirna predmeta (v okviru programov Alma Mater Europaea, Evropski center Maribor) - od katerih mora študent izbrati štiri predmete. V dveh semestrih opravi študent skupaj enajst predmetov oziroma 1800 ur organiziranega in individualnega študijskega dela, s čimer pridobi 60 KT.

Drugi letnik s šestnajstimi predmeti je namenjen vsebinam, ki nadgrajujejo osnovna znanja in je usmerjen v strokovni in projektni študij. Predmetnik sestoji iz petih modulskih predmetov. Ima enajst izbirnih predmetov, izmed katerih med devetimi notranje izbirnimi v okviru programa Socialna gerontologija izbere pet predmetov. Izmed dveh zunanje izbirnih programov v okviru programov Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor izbere en predmet. V drugem letniku študent opravi skupaj 1800 ur organiziranega in individualnega pedagoškega dela. Tudi v drugem letniku imajo študentje laboratorijske vaje, usmerjene v strokovna socialna gerontološka raziskovanja, kar pomeni bistveno orientacijo na projektni pristop k učnim vsebinam, kjer študent pridobiva znanja na osnovi študija primera iz realnega življenja.

Tudi tretji letnik je namenjen vsebinam, ki nadgrajujejo osnovna znanja in je še dodatno usmerjen v strokovni in projektni študij. Predmetnik ima tri obvezne teoretične in metodološke, en modulski, šest notranje izbirnih predmetov v okviru programa Socialna gerontologija (izmed šestih notranjih izbirnih predmetov študent izbere 3 predmete) in en zunanje izbirni predmet v okviru programov Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor. V tretjem letniku študent opravi skupaj 1800 ur organiziranega in individualnega pedagoškega dela. V tretjem letniku je kar 12 KT (20 % vseh KT v letniku) namenjenih strokovni praksi, usmerjeni v usposabljanje študentov za kvalitetno skrb za stare. Z izdelavo projekta (oz. diplomske naloge) študentje pridobijo 15 KT (25 % vseh KT v letniku), kar pomeni bistveno orientacijo na projektni pristop k učnim vsebinam, kjer študent pridobiva znanja na osnovi študija primera iz realnega življenja.

PREDMETNIK VISOKOŠOLSKEGA STROKOVNEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA SOCIALNA GERONTOLOGIJA

ZAP. ŠT.	IME PREDMETA	ŠTEVILO ECTS
1. LETNIK		
Osnovni strokovni modul		
1.	Psihološki, sociološki in andragoški dejavniki staranja	6
2.	Socialna gerontologija	9
Vodstveni modul		
3.	Komunikacija v socialni gerontologiji	6
4.	Organizacija in socialni menagement	9
Poslovni modul (študent izbere en predmet)		
5.	Računovodstvo in finance	3
6.	Principi makro, mikro in okoljske ekonomije	3

Zdravstveno - rehabilitacijski modul		
7.	Celostna rehabilitacija v procesu staranja in/ali po poškodbi	6
8.	Zdravje, bolezni, staranje	6
Zaposlitveno - animacijski modul (študent izbere en predmet)		
9.	Delovna terapija in zaposlitvene dejavnosti starih	3
10.	Motivacija za interesne dejavnosti in ohranjanje aktivnosti	3
Metodološki modul		
11.	Osnove metodologije in raziskovanja	6
Tuji jezik		
12.	Poslovno komuniciranje v angleškem jeziku	3
Praktični modul		
13.	Praktično usposabljanje	3
SKUPAJ ZA 1. LETNIK		60
2. LETNIK		
Osnovni strokovni modul (študent izbere 2 predmeta)		
14.	Osnove socialne psihiatrije	3
15.	Demografski vidiki staranja	3
16.	Antropologija družinskega življenja	3
17.	Supervizija v socialni gerontologiji	3
Vodstveni modul		
18.	Organizacijsko vedenje in HRM	9
19.	Timsko delo in odličnost v storitvah	6
20.	Medgeneracijska komunikacija	6
Poslovni modul (študent izbere 6 KT)		
21.	Socialni marketing	3
22.	Neprofitne organizacije	6
23.	Prostovoljno delo	3
Zaposlitveno - animacijski modul (študent izbere en predmet)		
24.	Organizacija prostega časa: novi pristopi k organizaciji časa	6
25.	Organizacija prostega časa: rekreacijski športni program	6
Filozofija in verstva		
26.	Osnove filozofije in etike	3
Paliativna oskrba		
27.	Paliativna oskrba	6
Metodološki modul		
28.	Osnove informatike	6
Praktični modul		

29.	Praktično usposabljanje II	6
SKUPAJ ZA 2. LETNIK		60
3. LETNIK		
Osnovni strokovni modul		
30.	Pristopi socialnega dela z nepokretnimi in invalidnimi osebami	6
31.	Pristopi socialnega dela s starostniki	6
32.	Skrb za ostarele v skupnosti	6
Vodstveni modul		
33.	Projektno delo v socialni gerontologiji	6
34.	Organizacijska kultura	6
Poslovni modul (študent izbere en predmet)		
35.	Ekonomika zdravja	3
36.	Ekonomski vidiki varne starosti	3
37.	Pravni vidiki varne starosti	3
Filozofija in verstva		
38.	Osnove verstev in sprejemanje drugačnosti	6
Praktični modul		
39.	Strokovna praksa	12
DIPLOMSKO DELO		
40.	Projekt	15
SKUPAJ ZA 3. LETNIK		60
SKUPAJ ZA ŠTUDIJSKI PROGRAM		180

POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

Pogoj za vpis na študijski program Socialna gerontologija je končana srednješolska izobrazba z opravljeno maturo ali poklicno maturo ali zaključnim izpitom.

Zaželen profil vpisanih kandidatov so gimnazijci in dijaki zdravstvenih, humanističnih in družboslovnih smeri, ki bodo nekaj splošnih kompetenc že prinesli s seboj. Seveda pa bomo te kompetence v procesu študija nadgrajevali v smeri kakovosti v storitvah.

V kolikor bi bil potreben omejitveni sklep o vpisu bodo kandidati izbrani glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu, poklicni maturi oz. maturi: 60 % točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku 40 % točk.

V drugi letnik programa Socialna gerontologija se lahko vpišejo kandidati, ki so zaključili prvi letnik in zbrali najmanj 45 KT.

Neposredno v drugi letnik programa Socialna gerontologija se lahko vpišejo kandidati vpisani v prvi letnik s 45 KT oziroma kandidati, ki so zaključili višjo šolo s področja zdravstva ali druge sorodne družboslovne ali humanistične šole.

V tretji letnik študijskega programa Socialna gerontologija se lahko vpišejo diplomanti višješolskega študijskega programa sprejetega pred letom 1994 z zdravstvenega, družboslovnega ali humanističnega študija, ki imajo 3 leta delovnih izkušenj. Diplomanti višješolskih študijskih programov pred 1994 z drugih strokovnih področij se lahko vpišejo v 3. letnik, če imajo 5 let delovnih izkušenj in med študijem opravijo diferencialne izpite, ki jih na podlagi individualne obravnave določi senat Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor. Študentom se po pravilih tega odstavka prizna delovna praksa v obsegu 10 KT.

MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor priznava tudi znanja, usposobljenosti in kompetence, ki so bile pridobljene pred vpisom v program. Te morajo po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezati splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam, ki jih določa program Socialna gerontologija. To se lahko stori na osnovi pisne vloge kandidata:

1.) Če je bilo znanje pridobljeno v formalnih vseživljenjskih oblikah izobraževanja, bodo kandidati to znanje izkazali s spričevali in drugimi listinami (*»netipična spričevala«, portfolio, listine o končanem delu študijskega programa, tečajih in drugih oblikah izobraževanja*). Iz teh listin mora biti jasno razvidna vsebina teh izobraževalnih programov in obseg vloženega dela študenta, ki se lahko ovrednoti z ECTS. Dokazila mora študent predložiti najkasneje do junija za naslednje študijsko leto. Študent, ki se vpisuje neposredno v drugi letnik, pred vpisom ne more zaprositi za priznavanje predmetov drugega letnika.

2.) Če je kandidat znanje pridobil z izkustvenim učenjem, mu ga lahko fakulteta prizna na temelju preverjanja in ocenjevanja znanja. Preverjanje organizira Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor.

3.) Če je študent objavil izvirni znanstveni članek v znanstveni reviji, vključeni v eno izmed baz (SA ipd.), se članek prizna namesto zaključnega projekta.

4.) Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor lahko delno ali v celoti prizna posamezne predmete na osnovi pred vpisom opravljenih izpitov na drugem visokošolskem zavodu.

Vloge za preverjanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program, obravnava komisija za študijske zadeve, skladno s postopki in pravili za priznavanje izpitov, ki jih sprejme senat Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor.

OCENJEVANJE IN PREVERJANJE ZNANJA

Ocenjevanje znanja bo del procesa poučevanja in učenja. Potekalo bo sproti med izvajanjem in po zaključenem izvajanju posameznih predmetov študijskega programa, ki bo od študentov in študentk zahteval sprotno delo. Na temelju ocenjevanja znanja bodo visokošolski učitelji, študentje in študentke prišli do rednih, sprotnih in kakovostnih informacij o tem, študenti dosegajo načrtane splošne in predmetno-specifične kompetence in o doseganju zastavljenih ciljev študijskega programa.

V učnih načrtih posameznih predmetov bodo določeni načini preverjanja in ocenjevanja znanja. Prilagojeni so preverjanju doseženih ciljev pri posameznih predmetih, predvidenih dosežkih pri študiju in razvoja splošnih in predmetno-specifičnih kompetenc. Zaradi zagotavljanja veljavnosti, zanesljivosti, objektivnosti in različnih metod poučevanja in učenja, bodo visokošolski učitelji pri posameznih predmetih uporabljali različne metode preverjanja in ocenjevanja znanja, pri čemer bo upoštevana tudi kvaliteta strukture in organizacije znanja.

Nameni ocenjevanja znanja so:

- oceniti znanje in veščine študenta in študentke,
- oceniti izdelek, ki je nastal v okviru študijskega dela,
- s ponujanjem kakovostnih povratnih informacij o napredku in doseženih rezultatih motivirati študente in študentke k pridobivanju dodatnega znanja in veščin,
- omogočiti vključitev v nadaljevanje izobraževanja in
- pridobivati podatke za evalvacijo opravljenega pedagoškega dela.

Kriteriji za ocenjevanje temeljijo na ciljnih študijskega programa in predvidenih dosežkih študenta in študentke, ki so opredeljeni v posameznih učnih načrtih. Študentje in študentke so o elementih preverjanja in kriterijih ocenjevanja obveščeni ob začetku študijskega leta in pisno z učnim načrtom. Visokošolski učitelj bo študente v začetku leta seznanil z načrtom izvedbe predmeta ter s študijskimi obveznostmi ter z

deleži, ki jih posamezne sestavine preverjanja ocenjevanja znanja prispevajo h končni oceni predmeta.

Predvideni **načini preverjanja in ocenjevanja znanja** so:

- kolokviji,
- študije primerov,
- ustni izpiti,
- pisni izpiti,
- seminarske naloge oz. eseji,
- ustne predstavitve,
- praktične naloge, oz. izdelki, portfolijo, dnevniki,
- reševanje realnih problemov,
- projekti, vrstniško ocenjevanje,
- pisno poročilo o strokovni praksi,
- zaključni projekt.

POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Pogoji za napredovanje v 2. letnik

Za napredovanje iz prvega v drugi letnik mora študent doseči najmanj 45 ECTS iz prvega letnika in opravljeno Praktično usposabljanje I.

Za napredovanje iz drugega v tretji letnik mora študent doseči najmanj 45 ECTS iz drugega letnika, opravljeno Praktično usposabljanje II in 60 ECTS iz prvega letnika (to pomeni, da mora imeti vse izpite iz prvega letnika v celoti opravljene).

Napredovanje pod izrednimi pogoji

Alma Mater Europaea, Evropski center Maribor lahko odobri napredovanje v višji letnik tudi, če študent ni dosegel/a zahtevanih pogojev v primeru naslednjih okoliščin: materinstvo, daljša bolezen, izjemne družinske ali socialne okoliščine, sodelovanje na vrhunskih kulturnih, športnih ali strokovnih prireditvah.

Ponavljjanje letnika

Študent/ka, ki ne izpolnjuje pogojev za vpis v višji letnik, lahko v času študija enkrat ponavlja letnik ali spremeni študijski program ali smer zaradi neizpolnitve obveznosti v prejšnji smeri ali študijskemu programu.

Določbe o prehodih med programi

S prehodom se razume prenehanje študentovega izobraževanja v študijskem programu, v katerega se je vpisal, ter nadaljevanje izobraževanja v novem študijskem programu, v katerem se vse ali del obveznosti, ki jih je študent že opravil v prvem študijskem programu, priznajo kot opravljene obveznosti drugega študijskega programa.

Za prehod iz prejšnjega odstavka se ne šteje sprememba študijskega programa ali smeri zaradi neizpolnitve obveznosti v prejšnjem študijskem programu ali smeri.

Prehodi med programi so mogoči znotraj programov prve stopnje Alma Mater Europaea in drugih fakultet skladno z Zakonom o Visokem šolstvu (velja za programe sprejete po ZVis iz leta 2004), Merili za prehode med študijskimi programi in drugimi predpisi. Študenti, vpisani pred uvedbo novih študijskih programov za pridobitev izobrazbe, ki imajo pravico do ponavljanja in zaradi postopnega uvajanja novih študijskih programov ne morejo ponavljati letnika po programu, v katerega so se vpisali, preidejo v nov program pod enakimi pogoji kot študenti novih programov.

Pri prehodu z drugih študijskih programov na visokošolski strokovni študijski program prve stopnje »Socialna gerontologija« mora kandidat predložiti overjeno potrdilo o opravljenih študijskih obveznostih na študiju visokošolskega zavoda, na katerega je bil vpisan ter uradni izpis iz potrjenih in veljavnih učnih načrtov za predmete in druge vsebine, pri katerih je opravil študijske obveznosti iz enakih programov in programov sorodnih področij. V kolikor učne vsebine (predmeti in druge vsebine študijskega programa) iz kandidatovega dosedanjega študija ne pokrivajo v ustreznem obsegu vsebin visokošolskega strokovnega študijskega programa, lahko »Komisija za študijske zadeve« določi kandidatom manjkajoče obveznosti, ki jih morajo opraviti, če želijo diplomirati v novem programu.

Pogoji za prehod med študijskimi programi

Študenti vpisani pred uvedbo novih študijskih programov za pridobitev izobrazbe, ki imajo pravico do ponavljanja in zaradi postopnega uvajanja novih študijskih programov ne morejo ponavljati letnika po programu, v katerega so se vpisali, preidejo v nov program pod enakimi pogoji kot študenti novih programov.

Študentom visokošolskih strokovnih študijskih programov zdravstvenih ved, ki izpolnjujejo pogoje za vpis v visokošolski študijski program Socialna gerontologija, se določijo manjkajoče obveznosti, ki jih morajo opraviti, če želijo diplomirati v novem programu. Pogoji veljajo tako za študijske

programe, ki so bili sprejeti pred Zakonom o visokem šolstvu iz leta 2004, kakor tudi za tiste, ki so bili sprejeti potem zakonu.

Pogoji za prehod z drugih študijskih programov na visokošolski strokovni študijski program prve stopnje »Socialna gerontologija«

Študentom univerzitetnih ali visokošolskih strokovnih študijskih programov s področja Socialne gerontologije in sorodnih univerzitetnih ali visokošolskih strokovnih študijskih programov prve stopnje, ki izpolnjujejo pogoje za vpis v nove visokošolske študijske programe Socialne gerontologije na Alma Mater Europaea, Evropskem centru, Maribor, se določijo manjkajoče obveznosti, ki jih morajo opraviti, če želijo diplomirati po novem programu.

Svetovanje in usmerjanje med študijem

Na Alma Mater Europaea, Evropski center Maribor bomo uvedli in razvijali mentorsko-tutorski sistem. Tutorstvo kot posebna oblika svetovalnega dela obstaja v tujih šolah. Tutor bo vodil študenta skozi ves čas študija in ga spodbujal pri vključevanju v visokošolsko okolje. Tutorjeva obveza do študenta se bo zaključila, ko bo ta uspešno diplomiral. Na začetku bo študentom predstavljen program študija, da bi si lažje študij organizirali. Pomagal mu bo pri organizaciji študija, kar pomeni, da bo tokom študija spremljal in usmerjal njegovo delo. Študentu bo svetoval in mu pomagal pri reševanju problemov, vezanih na študij, izbiri predmetov v okviru kreditnega sistema ter pri izbiri in iskanju študijske literature. Svetoval mu bo tudi pri odločitvah o študiju v tujini.

Pogoji za dokončanje študija

Pogoj za dokončanje študija so uspešno opravljene vse s programom predpisane študijske obveznosti ter priprava in uspešen zagovor zaključne projektne naloge. Študent dokonča študij, ko zbere vseh 180 kreditnih točk, predvidenih s študijskim programom.

Ob zaključku študija prejme študent diplomo, ki je javna listina.

Pogoji za dokončanje posameznih delov programa

Program bomo ponudili strokovni javnosti tudi kot module, ki bodo kreditno ovrednoteni in ki jih bomo, v kolikor bi se kandidat kasneje odločil za študij na Alma Mater Europaea, Evropski center Maribor, priznali kot opravljen del študijskega fonda. Tako bomo ponudili vseh osem modulov.

PODATKI O MOŽNOSTIH ZAPOSLOVANJA DIPLOMANTOV

Zaključen študij na Alma Mater Europaea, Evropski center, Maribor bo nudil relativno široke zaposlitvene možnosti v okviru regije, pa tudi drugod v Sloveniji in v tujini, saj bodo diplomanti razpolagali s širokim in večplastnim naborom kompetenc.

Študentje prve stopnje (visokošolski strokovni) študijskega programa Socialna gerontologija bodo ob zaključku usvojili kompetence potrebne za kakovostno skrb za staro populacijo.

Pri tem bodo sposobni:

- direktnega izvajanja funkcij,
- vodenja skupin ljudi in vodenje procesov v gerontološki dejavnosti,
- obvladovanje poslovanja institucij skrbi za ostarele,
- organizacije in koordinacije za izvajanje funkcij skrbi za ostarele (planiranje akcij, organiziranje dogodkov, vodenje in usklajevanje priprave dogodkov ipd.),
- vodenja društev, ki vključujejo ostarelo populacijo,
- vodenja humanitarnih, dobrodelnih in neprofitnih organizacij,
- oblikovanja produktov gerontološke dejavnosti,
- izvajanja nalog zaposlitveno – animacijske dejavnosti za staro populacijo,
- organiziranje in koordiniranje prostočasnih aktivnosti,
- vodenja akcij na področju prostovoljstva,
- vodenja oddelkov in sektorjev v socialno varstvenih zavodih starih,
- oblikovanja cen,
- vodenja in izvedbe projektov s področja skrbi za stare,
- koordinacije aktivnosti v zdravstvenih in rehabilitacijskih dejavnosti,
- sodelovanja pri vodenju prakse dijakov in študentov gerontoloških študij.

KONTAKTNI PODATKI

Za vse dodatne informacije se obrnite na:

Alma Mater Europaea – Evropski center, Maribor
Gosposka ulica 1
2000 Maribor

Tel.: 02/250-19-99

Fax: 02/250-19-98

E-mail: info@almamater.si

